

Motywy i decyzje wyborcze 2023

Co Pana(ią) skłoniło do poparcia tego ugrupowania? Proszę wskazać najważniejsze powody

ODPOWIEDZI ELEKTORATÓW KOMITETÓW WYBORCZYCH

KW Prawo i Sprawiedliwość

Chciał(a)m zmiany władzy
Jego politycy są uczciwi
Ma dobry program gospodarczy
Dobrze oceniam jego wcześniejsze rządy
Dbą o ludzi takich jak ja
Reprezentuje bliskie mi wartości i zasady
Odpowiada mi jego stosunek do UE
Wnieśli coś nowego do polityki
Trudno powiedzieć

KKW Koalicja Obywatelska

Jego politycy są uczciwi
Dobrze oceniam jego wcześniejsze rządy
Wnieśli coś nowego do polityki
Chciał(a)m zmiany władzy
Odpowiada mi jego stosunek do UE
Reprezentuje bliskie mi wartości i zasady
Ma dobry program gospodarczy
Dbą o ludzi takich jak ja
Trudno powiedzieć

KW Nowa Lewica

Dobrze oceniam jego wcześniejsze rządy
Dbą o ludzi takich jak ja
Wnieśli coś nowego do polityki
Odpowiada mi jego stosunek do UE
Reprezentuje bliskie mi wartości i zasady
Chciał(a)m zmiany władzy
Ma dobry program gospodarczy
Jego politycy są uczciwi
Trudno powiedzieć

KW Konfederacja WiN

Dobrze oceniam jego wcześniejsze rządy
Odpowiada mi jego stosunek do UE
Reprezentuje bliskie mi wartości i zasady
Chciał(a)m zmiany władzy
Ma dobry program gospodarczy
Wnieśli coś nowego do polityki
Dbą o ludzi takich jak ja
Jego politycy są uczciwi
Trudno powiedzieć

KKW Trzecia Droga

Dobrze oceniam jego wcześniejsze rządy
Dbą o ludzi takich jak ja
Odpowiada mi jego stosunek do UE
Wnieśli coś nowego do polityki
Chciał(a)m zmiany władzy
Reprezentuje bliskie mi wartości i zasady
Ma dobry program gospodarczy
Jego politycy są uczciwi
Trudno powiedzieć

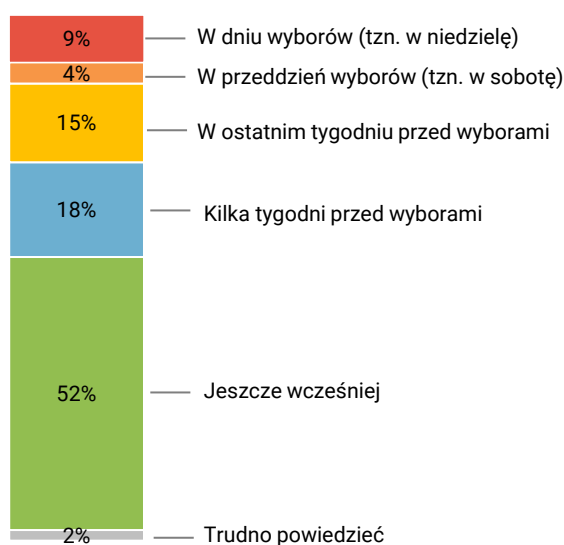
Badanie „Nastroje powyborcze” zostało zrealizowane metodą wywiadów telefonicznych wspomaganych komputerowo (CATI) w okresie od 19 do 24 października 2023 roku na próbie dorosłych mieszkańców Polski (N=1000)

W powyborczym badaniu¹ sprawdziliśmy, kiedy wyborcy podjęli ostateczne decyzje dotyczące udzielania poparcia danemu komitetowi i jakimi przesłankami się kierowali.

Ogólnie rzecz biorąc, decyzje większości wyborców (ogółem 70%) zapadły co najmniej kilka tygodni przed wyborami, ale znacząca grupa (ogółem 28%) postanowiła o tym, na kogo głosować, w ciągu ostatniego tygodnia przed wyborami, w tym 9% głosujących zdecydowała o tym dopiero w dniu wyborów, a 4% w przedwyborczą sobotę.

CBOS

RYS. 1. Kiedy podjął(ęła) Pan(i) decyzję, na kandydata której partii/komitetu wyborczego głosować?

¹ Badanie „Nastroje powyborcze” zostało zrealizowane metodą wywiadów telefonicznych wspomaganych komputerowo (CATI) w okresie od 19 do 24 października 2023 roku na próbie dorosłych mieszkańców Polski (N=1000).

Biorąc pod uwagę deklaracje wyborców poszczególnych ugrupowań dotyczące motywów ich głosowania, można powiedzieć, że największe znaczenie miały dwie kwestie: zbieżność głoszonych haseł i postulatów z wartościami wyznawanymi przez głosujących (61%) oraz realizowana lub deklarowana polityka wobec Unii Europejskiej (56%). Dla wielu wyborców (52%) znaczący był także program gospodarczy. Ponadto decyzje wyborcze często wyrażały oczekiwania dotyczące zmiany władzy (50%) oraz nowej jakości w polityce (49%). Istotne, choć mniej ważne, okazały się prospołeczne motywy działania partii – poczucie, że dane ugrupowanie dba o ludzi takich jak respondent (45%). Najmniej wyborców akcentowało dobrą ocenę wcześniejszych rządów popieranego ugrupowania (37%) oraz walory moralne jego polityków (32%).

CBOS

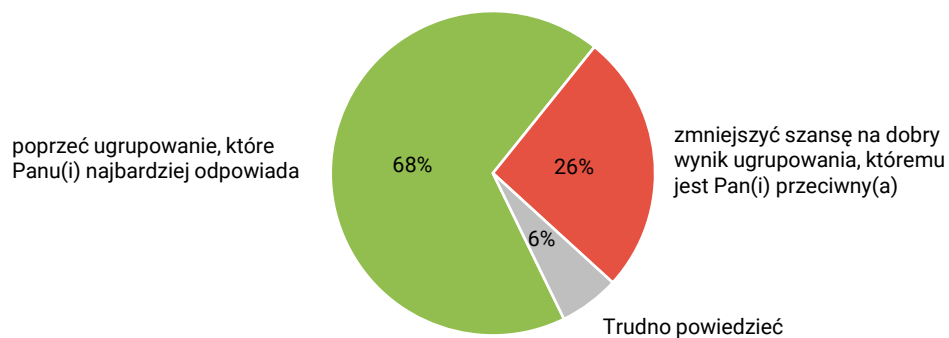
**RYS. 2. Co Pana(ią) skłoniło do poparcia tego ugrupowania?
Proszę wskazać najważniejsze powody.**

Odsetki nie sumują się do 100, ponieważ respondenci mogli wskazać dowolną liczbę powodów

Ujmując wyborcze motywacje bardziej syntetycznie, można powiedzieć, że większość wyborców (68%) głosowała „pozytywnie”, mając poczucie, że spośród ugrupowań ubiegających się o głosy wyborców znajduje się takie, które im (przynajmniej w jakiejś mierze) odpowiada. Co czwarta osoba uczestnicząca w wyborach (26%) przyznała, że głosowała „negatywnie”, a więc kierowała się przede wszystkim tym, aby osłabić szanse na uzyskanie dobrego wyniku ugrupowania, któremu jest przeciwna.

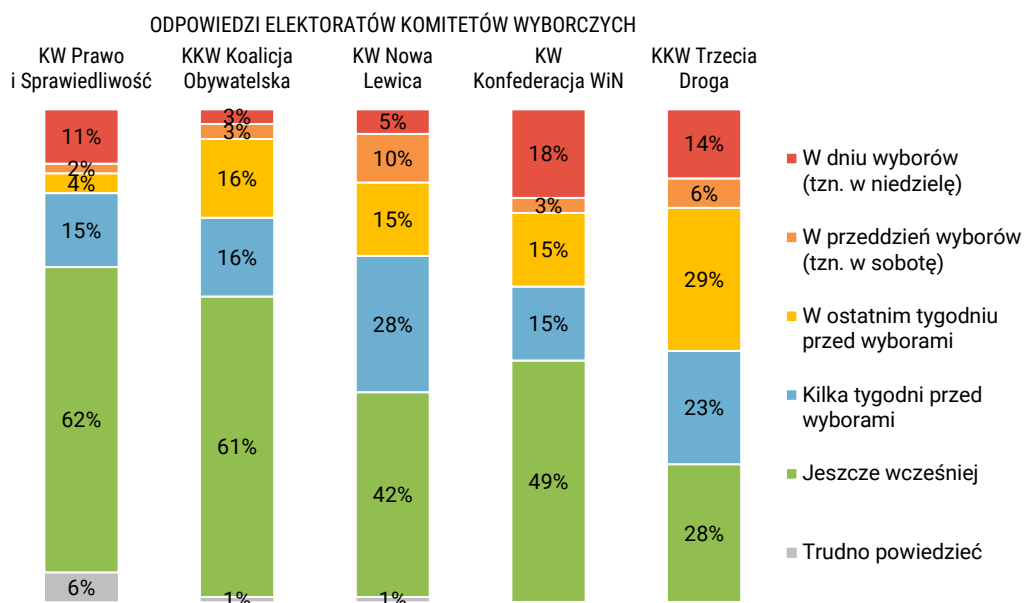
RYS. 3. Czy głosując w tych wyborach chciał(a) Pan(i) przede wszystkim:

MOTYWY I DECYZJE WYBORCZE ELEKTORATÓW

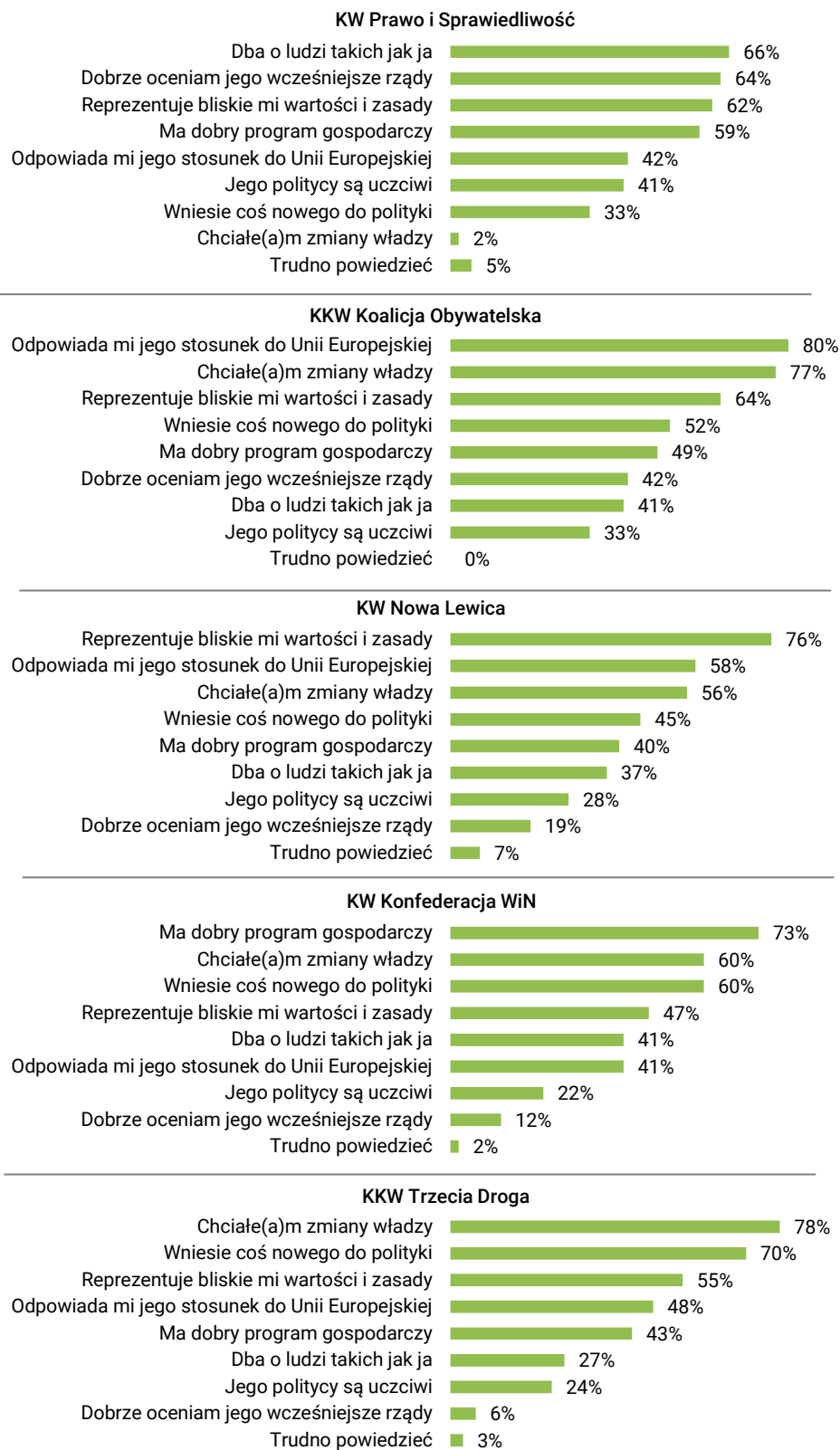
Wyborcy poszczególnych ugrupowań różnią się między sobą, jeśli chodzi o czas podejmowania decyzji wyborczych oraz motywy głosowania.

RYS. 4. Kiedy podjął(ęła) Pan(i) decyzję, na kandydata której partii / komitetu wyborczego głosować?

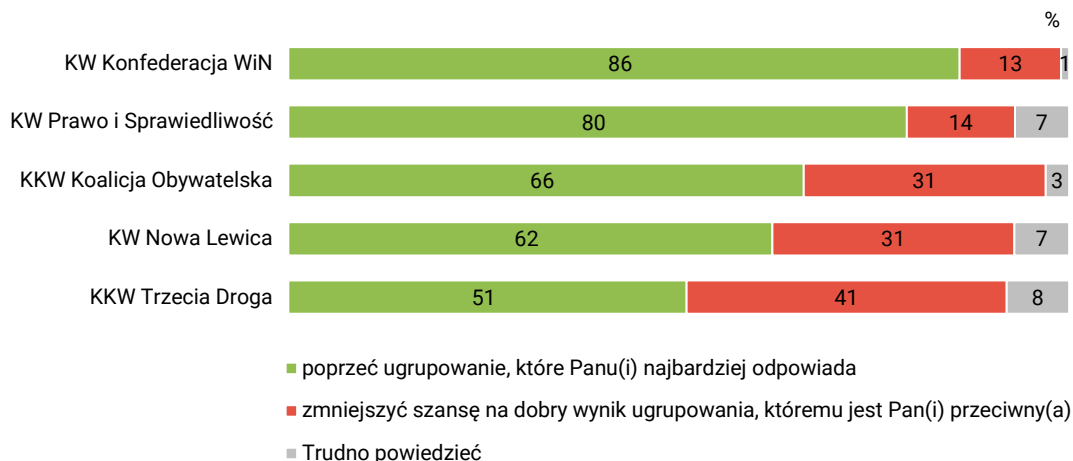
**RYS. 5. Co Pana(ią) skłoniło do poparcia tego ugrupowania?
Proszę wskazać najważniejsze powody.**

ODPOWIEDZI ELEKTORATÓW KOMITETÓW WYBORCZYCH

RYS. 6. Czy głosując w tych wyborach chciał(a) Pan(i) przede wszystkim:

ODPOWIEDZI ELEKTORATÓW KOMITETÓW WYBORCZYCH

Deklaracje osób, które w wyborach do Sejmu oddały głos na **Prawo i Sprawiedliwość**, pokazują, że ugrupowanie to ma (obok wyborców Koalicji Obywatelskiej) najbardziej ugruntowany elektorat. Większość jego wyborców (62%) na długo przed wyborami zdecydowała o udzieleniu poparcia temu ugrupowaniu. Głosujący na PiS mieli poczucie, że reprezentuje on zarówno ich interesy (dba o ludzi takich jak oni – 66%), jak i wyznawane przez nich wartości i zasady (62%). Wyborcy dobrze oceniali dotychczasowe rządy tego ugrupowania (64%) oraz jego program gospodarczy (59%). Zdecydowana większość elektoratu PiS głosowała na „swoje” ugrupowanie z przekonaniem (80%). Jedynie wśród wyborców Konfederacji odsetek głosujących „pozytywnie” był wyższy.

Koalicja Obywatelska ma nawet bardziej niż PiS ugruntowany elektorat. Większość jej wyborców (61%) na długo przed wyborami zdecydowała o poparci tego ugrupowania. Zarazem stosunkowo niewielu głosujących na KO (6%) pojęło decyzję o udzieleniu jej poparcia w ostatnim momencie: w dniu wyborów lub w przedwyborczą sobotę. Odsetek takich wyborców był niższy niż w pozostałych elektoratach. Dla wyborców KO ważny był przede wszystkim stosunek tego ugrupowania do Unii Europejskiej (80%). Niemal równie często wskazywanym motywem głosowania na KO była chęć zmiany władzy (77%). W odczuciu dużej części wyborców tej formacji (64%) reprezentuje ona bliskie im wartości i zasady. Większość wyborców KO głosowała z poczuciem, że wybrana partia im odpowiada (66%), choć spora część głosowała negatywnie (31%).

Większość wyborców **Nowej Lewicy** o tym, na którą listę zagłosować, postanowiła kilka tygodni przed wyborami lub później (ogółem 58%, w tym 30% tydzień przed wyborami lub później). O udzieleniu poparcia Nowej Lewicy zdecydowały przede wszystkim względy ideowe – 76% jej wyborców zadeklarowało, że ugrupowanie to reprezentuje bliskie im wartości i zasady. Odsetek osób odwołujących się do motywów aksjologicznych był wśród wyborców tej formacji wyższy niż w pozostałych elektoratach. Głosujący na Nową Lewicę stosunkowo często brali pod uwagę stosunek

tego ugrupowania do Unii Europejskiej (58%) oraz kierowali się chęcią zmiany władzy (56%). Większość wyborców tego ugrupowania głosowała „pozytywnie” (62%), ale spora część z nich (31%) chciała przede wszystkim ograniczyć szansę na dobry wynik ugrupowania, któremu jest przeciwna.

Decyzje o udzieleniu poparcia **Konfederacji WiN** zapadały w różnych momentach. Blisko połowa jej wyborców postanowiła o tym na długo przed wyborami (49%), ale spora grupa zadeklarowała, że ostateczną decyzję podjęła w dniu wyborów (18%). Wyborcy Konfederacji podkreślali przede wszystkim dobry program gospodarczy tego ugrupowania (73%). Często oczekiwali także zmiany władzy (60%) i nowej jakości w polityce (60%). Głosujący na Konfederację częściej niż pozostałe elektoraty deklarowali, że popierana przez nich formacja im odpowiada (86%).

Elektorat **Trzeciej Drogi** jest zdecydowanie najmniej ugruntowany. Można powiedzieć, że jest to elektorat *in statu nascendi*, który dopiero wymaga zbudowania jego politycznej tożsamości. Większość wyborców tej inicjatywy politycznej podjęła decyzje o jej poparciu w wyborach nie wcześniej niż kilka tygodni przed głosowaniem (ogółem 72%, w tym 49% nie wcześniej niż tydzień przed nim). Wyborcy Trzeciej Drogi chcieli przede wszystkim zmiany władzy (78%) oraz oczekiwali nowej jakości w polityce (70%). Większość z nich deklarowała ponadto, że ugrupowanie to reprezentuje bliskie im wartości i zasady (55%). W elektoracie Trzeciej Drogi więcej niż wśród wyborców pozostałych ugrupowań było osób, które głosowały, aby zmniejszyć szanse na dobry wynik ugrupowania, któremu są przeciwni (41%).